

redbe. — 62. kos z dne 13. oktobra: Popravek v zakonu o volitvah narodnih poslancev. — Tolmačenje po zakonu o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino. — 63. kos z dne 17. oktobra: Tolmačenje po zakonu o volitvah narodnih poslancev. — Pojasnila o volitvah narodnih poslancev. — Pojasnila v »Službenem listu« bodo vsem predsednikom volilnih odborov zelo potrebna, zato pričujemo gornje podatke, da vedo naši tovariši, kje iskati navodila za izvrševanje poverjenih jim funkcij.

NOVI ZVEZKI ZA OSNOVNE IN VIŠJE NARODNE SOLE.

Šolskim upravitelstvom in učitelstvu narodnih šol priporoča Učiteljska tiskarna, da nabavi nove zvezke za osnovne šole za svoje šole in razrede, ker so ti zvezki izdelani po predpisih, kakor jih je ugotovila komisija v ministruvstvu prosvete v Beogradu za sestavo enotnih zvezkov.

Zvezki so sledeči:

1. Lepopisnice z napisanimi vzorci. (Rjav ovitek.)
2. Lepopisnice brez napisanih vzorcev. (Rjav ovitek.)
3. Lepopisnice z napisanimi vzorci v ciferici. (Rjav ovitek.)
4. Okrogla pisava.
5. Pisanke in vezbanke. (Zelen ovitek.)
6. Vezbanke za računanje. (Moder ovitek.)
7. Risanke. (Siv ovitek.)

Vsi zvezki so izdelani iz najfinejšega pisalnega papirja ter opremljeni s pivnikom.

Šolska upravitelstva in učitelstvo naprošamo, naj opozore trgovce z zvezki, da naroče, ko jim poide zaloga dosedanjih zvezkov, le nove vzorce, da bodo tako polagoma uvedeni v vse šole enotni zvezki.

Šolska upravitelstva so prejela podoben prospekt in opis zvezkov.

Uvedite nove zvezke v svoje razrede!

Z uvedbo teh zvezkov koristite tudi svojemu stanu, ker podpirate svoja stanovska podjetja!

Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

— **Litijsko učiteljsko društvo** je zborovalo v soboto 17. oktobra v Beli dvorani hotela »Union« v Ljubljani. Pred prehodom na dnevni red je podal predsednik sekcije tov. Iv. Dimnik obširno poročilo o delu organizacije JUU po reorganizaciji. Podrobno je tudi odgovarjal na stavljen vprašanja v stanovskih zadevah posameznikom ter se izrazil tudi o razmerju tovarišic do organizacije. Ker je zavzelo poročilo predsednika sekcije vse dopolne, se je stavljal predlog, da se zborovanje in občni zbor preloži ob 12. uri. Dasi je smatral odbor ta predlog za neumestnega, da je večina izglasovala in predsednik je zaključil zborovanje. Za bodoče pa prosimo, naj se članstvo udeležuje zborovanj z večjim zanimanjem in vztraja do zaključka. — **Odbor.**

— **Tiskovino »Pregled dospelosti periodičnih poviškov«** je založil tovariš V. Gregorič in jo pošlje tovarišem predsednikom društev, pri katerih se dobi tiskovina na dan prvega zborovanja. Tiskovina je rabna za vse urade ne glede na stroko in stane 2 Din. Del izkupička podari založnik Učiteljskima domovoma.

— **Zahvala.** Zadruga Učiteljska »Samopomoč« v Ljubljani mi je po smrti moje soproge Ivane Volc, nadučiteljice v pok. t. a. o. j. izplačala posmrtnino v znesku 12.700 Din, za kar se ji pristočno zahvaljujem in pristop k

LISTEK

Prof. Gabrijela Cidrich.

Tiho, komaj slišno je odšla.

Tako ugašajo plameni, ko so izčrpali zadnje sile. Tako dogorevajo ljudje, ki so dajali iz globin svojega bistva. Morda prihaja zanje bolezen in konec po zakonih narave prerano, toda kaj bi jim še dnevi, kadar pojemajo moči za delo, ki jim je bilo vse v življenju?

Gospa Cidrich je živela šoli brez odmora 36 let. Bolezen jo je s silo iztrgala iz I. razreda na vadnici ženskega učiteljskega v Ljubljani, kjer je delovala celih 23 let. Spominjam se solze v njenem očesu, ko mi je v bolnici govorila o svojih malih, in vem, da mi bo ta solza dragocen spomin do zadnjega dne.

Bila je to pač prava učiteljica, ki je enako dajala našim najmlajšim, ko so prihajali k njej po začetke modrosti in učenosti dan za dnevom naraščaj za naraščajem, in najstarejšim na zavodu, ko so se odpravljali v njen svet, v njeno delo leto za letom, rod za rod.

Bila je kolegica, ki je živela tiho, vdano in rahlo, rekla bi skoraj previdno med nami, vsem dobra in odkrita, nikdar vsiljiva, le redko zaupljiva. Vsa zbrana in resna, umirjena in mirna, kot da je razlita neka daljna luč nad njo, kot da jo spremlja slutnja zadnjih doživetij. Samoten človek v življenju, ki rabi le malo prostora za sebe in svojo pot. V vsakem trenutku, s slehernim ednjem osebnost strnjena v skladno celoto — blizu in najbliže onim, ki doživljajo najneposrednejše in ki najprirodnejše prejemajo.

Tako smo jo poznali.

Ko smo ji v lepi in solnčni jeseni dajali zadnje slovo, smo se jasno zavedali njene veličine in našega spoštovanja.

Naj v miru počiva!

—j—

tež zadrugi vsem cenj. tovarišem najtopleje priporočam. — **Emil Volc**, učitelj v pok.

— **Litijskemu članstvu.** Blagajničarka litijskega učiteljskega društva prosi vse zamudnike letošnjega in lanskega leta, da urede svojo članarino, oziroma naročnino listov, ker drugače ni mogoče nakazovati sekciji skupne mesečne članarine. Sploh pa naj se uredi plačevanje vsaj v četrtletnih obrokih vnaprej, kjer ne odtegujejo upravitelstva članarine mesečno. — **Blagajničarka.**

— **Himen.** Poročila se je tovarišica Zora Lokarjeva, učiteljica v Mostah pod Ljubljano, z g. Jankom Čerčkom, predstojnikom sodišča v Marenbergu. Čestitamo!

— **Nove tiskovine:** Ocenjevalni listi, mesečne prijave o stanju učitelstva in razredov na šolah ter o pridelnosti učiteljev na delo (po najnovejši odredbi banske uprave) in zdravstveni listi za učence in učitelje so na razpolago za upravitelstva šol in šolske nadzornike v knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani, Franciščanska ulica 6.

— **V kranjskem sresnem društvu** bo v najkrajšem času organizirano vse učitelstvo tega sresa, kajti prijavi so svoj vstop tudi oni tovariši in tovarišice, ki dosedaj niso bili člani naše organizacije. Nečlani, posnemajte!

Ali ste že naročili pravilnike k zakonu o narodnih šolah, o zdravstvu in maloletnikih, ki so izšli v Učiteljski tiskarni leta 1931?

To je II. zvezek zbirke zakona o narodnih šolah, ki jo izdaja Učiteljska tiskarna. III. zvezek zbirke bo obsegal obči pravilnik k zakonu o narodnih šolah.

To zbirko mora imeti vsak učitelj in vsaka učiteljica!

Cena broš. 36 Din, vez. v platno 45 Din. Naročite po dopisnici v Učiteljski knjigarni, Franciščanska ulica 6.

Osebnostne zadeve.

— **i Za učitelja pripravnika** sta imenovana, po odslužitvi kadrovskega roka, abiturienta Kosi Anton v Beltince, srez Dolnja Lendava in Pinterič Ivan v Dobrnič, novo-meški srez.

Učiteljski pravnik.

— **§ Pravilnik o polaganju državnega strokovnega izpita uradniških pripravnikov** za prosvetni resort: Na podlagi § 14. čl. 3. zakona o uradništvu, je prosvetni minister predpisal pravilnik o polaganju državnega strokovnega izpita uradniških pripravnikov v resorju prosvetnega ministrstva. Po teh pravilih morajo biti postavljeni uradniški pripravniki v resor prosvetnega ministrstva na uradniško službeno mesto samo v tem slučaju, ako položijo državni strokovni izpit pred komisijami, katere bo za vsako leto vnaprej imenoval prosvetni minister. Izpraševalna komisija sestoji:

1. za administrativno osebje prosvetnega ministrstva iz vseh ustanov v resorju istega mesta: Sedež v Ljubljani;
2. za asistente univerzitetnih in visokih šol v rangi univerz.: sedež v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu;
3. za strokovno osebje knjižnic: sedež: Beograd, Zagreb, Ljubljana;
4. za strokovno osebje muzeja: sedež: Beograd, Zagreb, Ljubljana, Sarajevo in Split;
5. za strokovno osebje znanstvenih zavodov: sedež v Beogradu in Zagrebu.

Pravico do polaganja državnega strokovnega izpita ima vsak uradniški pripravnik, ki je dovršil dve leti upravniške službe. Od teh dveh let je potrebno najmanj leto dni, katero je prebil ali bil dodeljen najdalje stroki, iz katere se javi potem za izpit. Uradniškim pripravnikom, ki v teku pripravniške službe spremene stroko pred položenim izpitom, se mora računati čas, katerega je prebil v prejšnji stroki, v rok pripravniške službe v novi stroki, toda pripravniška služba v tej mora trajati še najmanj eno leto.

Asistenti univerz ali visokih šol, ki polagajo državni strokovni izpit, ki je enak univerzi ali visoki šoli, so dolžni v roku 6 mesecev položiti dopolnilni asistentski izpit iz predmetov, iz katerih niso polagali. Državni strokovni izpit se polaga tekom celega leta. Prošnjo za polaganje državnega strokovnega izpita mora kandidat poslati preko svojega urada, prošnji pa mora priložiti sledeče dokumente:

1. dokaz o službenih letih z označbo, koliko let je prebil v kaki drugi službi in koliko let je prebil kot pripravnik dotičnega urada,
 2. šolska izpričevala,
 3. domačo nalogo (temo)
- Temo za domačo nalogo izbere kandidat v sporazumu s člani izpitne komisije, katerega bo izpraševala na tem specialnem izpitu. Ako bi bil kandidat na dan, ki mu je bil dodeljen za izpit, iz opravičljivega razloga zadržan, da pride, mora to sporočiti predstojniku izpitne komisije najmanj tri dni pred odrejenim rokom.

Državni strokovni izpit sestoji iz dveh delov: občega in specialnega. Ta dva izpita se lahko polagata ločeno, največ pa v razdalji desetih dni. Splošen izpit je samo ustmen in traja največ dve uri. Na tem izpitu mora kandidat pokazati, da dobro obvlada državni jezik, da je za strokovni izpit dobro pripravljen in se lahko poslužuje francoskega, nemškega ali angleškega jezika, da v glavnih potezah razloži teorijo administra-

tivnega prava in mora poznati zakonodajstvo. Nadalje mora biti vešč ustave kraljevine Jugoslavije, zakona o ureditvi vrhovne državne uprave ter uredbe o prosvetnem ministruvstvu. Specialni ustmeni izpit polagajo kandidati iz sledečih predmetov:

1. Pripravniki in administrativno osebje prosvetnega ministrstva vseh oddelkov v resorju ministrstva prosvete morajo polagati izpit o ustanovitvi ministrstva, zakonodajstva, uredbe ter resorja v prosvetnem ministruvstvu.

2. Asistenti-pripravniki iz predmetov, za katere so bili izbrani za asistente.

3. Pripravniki knjižnic iz predmetov o knjižničarstvu in pomožnih vedah.

4. Pripravniki muzeja polagajo izpit iz svoje stroke.

5. Pripravniki znanstvenih zavodov iz stroke, v kateri so postavljeni.

Naša gospodarska organizacija.

— **g Članom Učit. Samopomoči.** V teh dneh prejmete položnice za nakazilo članskega prispevka za 256. (Ivana Volc, Mari bor) in 257. smrti slučaj (Anton Eržen, Sevnica), to je za samce 11 Din, za zakonske pare 21 Din. Dediči so prejeli 25.400 Din podpore. Društvena blagajna ima v terjatvah pri zamudnikih še lepe tisočake. Nakazite brez odlašanja vse dolžne prispevke, ker sicer uprava ne bo mogla izplačevati posmrtnin. Do zdaj je U. S. izplačala vse posmrtnine — navzlic denarni zaporu — tako j po predložitvi potrebnih listin. — Vsi člani še niso vrnili v juliju t. l. razposlanih pristopnic. Kdor še ni tega storil, naj izpolni tiskovino po priloženem pojasnilu in jo vrne U. S. v Ljubljano. Če je tiskovina izgubljena, zahtevajte drugo! — Uprava U. S. opozarja na § 9. čl., ki pravi, da se mora izstop iz U. S. naznaniti upravi pisмено. So člani, ki po več mesecev ne nakazujejo članskih prispevkov, na opomin pa odgovore, da so takrat in takrat že izstopili. To ne drži! Datum pismene odpovedi je za izbris in za prekinitev plačil merodajen. — Pisarna U. S. se je preselila v Učiteljsko tiskarno, Ljubljana, Franciščanska ulica 6, spodnji trakt — začasno v sobo odsekov JUU; tam dobe člani ustmena pojasnila. — U. S. ima danes 2550 članov. Posmrtnina znaša 12.750 Din.

Mladinska Matica.

VABILO K SUBSKRIPCiji.

Mladinska Matica razpisuje naročevanje na svoji dve izredni publikaciji, ki jih namerava pokloniti slovenski mladini kot Miklavžev dar po izredno nizki ceni.

Ena izmed knjig Jos. Ribičičeva »Mihec in Jakec« je namenjena naši šolski deci do 9. leta, druga, t. j. Jos. Lovrenčičeva »Tiho življenje« pa učencem od 9. starostnega leta dalje.

Cene so se določile na podlagi kalkulacije za najmanj 3000 izvodov vsake knjige na sledeči način: kartonirani izvod po 12 Din, v polplatno vezani po 18 Din, v platno vezani 24 Din, v platno vezani in na finejšem papirju po 27 Din.

Z ozirom na velikost (knjige se bodo tiskale v kanciljskem [1/4] pole) formatu) umetniško višino in solidno tehnično opremo knjig pomenjajo tudi te cene naših izrednih publikacij rekord v slovenskem knjižničarstvu.

Današnji številki prilagamo poleg propagandnih letakov tudi naročilnico, po kateri naj nam upravitelstvo blagovoli naznaniti število izvodov za dotično šolo.

Naročilni rok se določa do 15. novembra t. l.!

IZREDNE PUBLIKACIJE MLADINSKE MATICE.

Za Miklavža izideta dve knjigi: Ribičičev »Mihec in Jakec« in Lovrenčičev »Tiho življenje«. Prva knjiga je primerna za naše najmanjše, druga pa za otroke višjih razredov. »Mihec in Jakec« je knjiga, ki se namah prikupe vsem malčkom. Trgali se bodo zanj. Malokdo je, ki zna tako pripovedovati otrokom, kot zna Ribičič. Posebno našim najmanjšim. Njegov slog je čudovito enostaven, stavki so silno kratki in vendar koliko doseže lahko on s temi enostavnimi sredstvi! Knjiga je tiskana z verzalkami in je primerna tudi za učence prvih razredov, kjer se po Fleretovi čitanki jemljejo najprej velike črke. Knjigo je prav okusno okrasil Maksim Gaspari s 1200 slikami. Lovrenčičev »Tiho življenje« je v nasprotju z Ribičičevo knjigo nekoliko težja, pisana bolj za mladino od 8. do 14. leta. Jezik — bogat, slog — blesteč. Te drobne narodne legendarne motive je pisatelj predelal v blesteče umetnine. Take knjige legend kot je ta, Slovenci še nismo imeli. Knjigo je prav sijajno ilustriral Božidar Jakac.

S seje 20. oktobra in 23. oktobra 1931:

1. V izredni publikaciji za naše najmanjše izide za Miklavža Ribičičeva knjiga »Mihec in Jakec«.

2. Naj se sestavi dvobarven subskripcijski oglas, ki naj se priloži »Učiteljskemu Tovarišu«.

3. Cena kartoniranih izvodov obeh knjig za »Mihec in Jakec« kot za Lovrenčičevo »Tiho življenje« se je določila na 12 Din. Knjigi pa izideta tudi vezani v polplatno, v platno in tudi na finejšem papirju.

4. Ilustracijo »Mihec in Jakec« prevzame Maksim Gaspari.

Gg. šolski upravitelji!

Vaša narodna dolžnost vam nalaga, da se gotovite svoji šoli nabavo, z rešenjem ministrstva prosvete O. N. br. 36637/25. in O. N. br. 24398/30 odobrenih pomožnih učil v samoljepisnem pouku

Po naredbi prosvetnega oddelka Dravske banovine obvezana je vsaka šola imeti vsaj 1 izvod tega učila

Slike z Jadrana in Primorja

12 različnih umetniških barvanih slik Dalmacije in Primorja, izdelanih po naših najslavnejših mojstrih prof. Cračiču, Kovačeviću in Krušinu.

Znižana cena Din 296*—

razume se, da skupno z učno knjigo, zavijanjem in poštnino. Slike so velike 45x60 cm in so pripravljene tako, da se jih lahko obesi na zid. — Poleg tega, da so te lepe slike v okras šolskih prostorov, so po razpisu ministrstva za vojno in mornarico D. br. 44012/28 in ministrstva notranjih del J. B. br. 20495/28 najprimernejše sredstvo za uspešno propagando za naš Jadrana.

Nudite otrokom pri nazornem pouku učitek spoznavanja prirodnih lepot našega morja in Primorja! Budite v otrocih nacionalno zavest z dosega ljubezni do jugoslovenskega Jadrana.

Oskrbno šol v Dravski banovini vrši samo! Banovinska zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani

Prihodnja seja Mladinske Matice bo v petek 30. t. m. ob 18. uri.

JASEN PRIMER.

Na mnogih šolah je število naročnikov »Našega roda« letos padlo. Izgovor: Kriza. Kako si zna pridobiti naročnike kljub krizi učitelj, ki se zaveda kulturnega dela »Našega roda« in »Mladinske Matice«, naj služi ta le blesteči primer:

Mozirje ni bogve kako bogata občina. Poleg splošne krize je tamkajšnji šolski okoliš prizadela letos še elementarna katastrofa preko 2 milijona škode. Lani je bilo na tej šoli, ki ima 203 učence, 35 naročnikov. Letos pa je znal tamkajšnji poverjenik tov. Stanko Vičič zvišati to število na 70 in med temi je plačalo že 35 celoletno naročnino naprej. Preko 34% šolskih otrok je naročilo »Naš rod« in število naročnikov se je zvišalo od lani na letos točno za 100%.

Nekateri vprašujejo, če se še lahko naročijo na prvo številko »Našega roda«. Čas je še vedno, a napravite to čimprej, da bomo vedeli, koliko naklade bo treba dotiskati.

Učiteljski pevski zbor JUU.

ZA POVZDIGO MLADINSKEGA PETJA.

Da se premalo smotreno goji petje na naših šolah, to mora priznati vsak učitelj. V mnogih krajih obstoje šolski pevski zbori, toda vse to gojenje je brez vsakega cilja. Da se temu odpravimo, bi bilo treba v prvi vrsti na naših zborovanih več predavanj o naši narodni in umetni mladinski vokalni glasbi. Ta strokovna predavanja naj bi bila tam, kjer že obstoje boljši mladinski zbori, združena z izvajanjem naše pesmi. Priporočam, da bi se združila vsa posavska sreska učiteljska društva k skupnemu zborovanju, kjer naj bi nastopil trboveljski mladinski pevski zbor in kjer naj bi razodel njega pevovodja skrivnosti, kako vceplja naši mladini pevsko čustva. Od praktika bomo največ pridobili. V pošteb bi prišla po mojem mnenju sledeča društva: brežiško, krško, laško, litijsko. Predsedniki teh društev naj stopijo v razgovor, da se uresniči ta želja, ki je obenem gotovo tudi želja vsega posavskega učiteljskega.

Klemenc Franc, učitelj v Sevnici.

Šolski radio.

NACRT ZA ŠOLSKO ODDAJE NOVEMBER IN DECEMBER 1931.

I. teden, 1. do 8. novembra.

Torek, 3. novembra. 1. G. F. S. Finžgar: »Kaj bi rad povedal mladini«. I.—III. predavanje.

Petek, 6. novembra. 2. Prof. Šolar: »Saj znaš!« Vaje v deklamiranju in branju. I.—II. razred.

II. teden, 9. do 15. novembra.

Torek, 10. novembra. 3. G. Kržišnik: Trgatev na Dolenjskem. I.—III. pred in plošče ali reportaža ozir. igra.

Petek, 13. novembra. 4. Gg. B. Jakac-Ribičič: Moje potovanje v Ameriko. III.—III. dialog (intervju).

III. teden, 16. do 22. novembra.

Torek, 17. novembra. 5. Gdč. Vencajzova: Lepo stanovanje (estetika, higiena). I.—III. dialog, igra za deklice.

Petek, 20. novembra. 6. G. Potočnik: Stavbe na koleh (reportaža z Barja). II.—III. reportaža.

IV. teden, 23. do 29. novembra.

Torek, 24. novembra. 7. G. Kapus: Jesenski lov. I.—II. igra, slušna slika.

Petek, 27. novembra. 8. Francoščina. III. dialogi, recitacije.

Učiteljska tiskarna priporoča nove zvezke vsem osnovnim in viš. narodnim šolam.